

УДК 621.314.26

МОДЕЛЮВАННЯ ФОТОЕЛЕКТРИЧНОЇ БАТАРЕЇ В СТРУКТУРІ ПЕРЕТВОРЮВАЛЬНОГО АГРЕГАТУ КОМБІНОВАНОЇ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОЖИВЛЕННЯ ЛОКАЛЬНОГО ОБ'ЄКТУ

О.О. Шавьолкін, доктор технічних наук, професор
Київський національний університет технологій та дизайну

М.О. Підгайний, викладач
Київський коледж легкої промисловості

Ключові слова: вольт-амперна характеристика, апроксимація, визначення спроможності за потужністю, моделювання.

На етапі розробки та проектування перетворювальних агрегатів (ПА) комбінованих систем електроживлення (КСЕ) локальних об'єктів з фотоелектричною батареєю (СБ) ефективним інструментом є математичне моделювання на ПК з використанням апробованих програмних пакетів, зокрема, Matlab (SimPower System).

Важливим елементом системи є математична модель СБ. І, в першу чергу, це стосується реалізації автономного режиму роботи ПА за відсутністю акумулятору, коли виникає питання узгодження навантаження зі спроможністю СБ за потужністю.

У роботі розглядається математична модель СБ, що набирається зі стандартних сонячних панелей (СП) з використанням їх каталожних значень напруги та струму для режиму холостого ходу (U_X), максимальної потужності (U_M, I_M), короткого замикання (I_K) для температури 25°C і інтенсивності сонячного випромінювання $W=1000 \text{ Вт/м}^2$. Визначимо їх як паспортні ($U_{XP}, U_{MP}, I_{KP}, I_{MP}$). Модель окремої СП (рис.1) має входи напруги U , температури t , відносного до паспортного значення (1000 Вт/м^2) інтенсивності випромінювання W і вихід струму I .

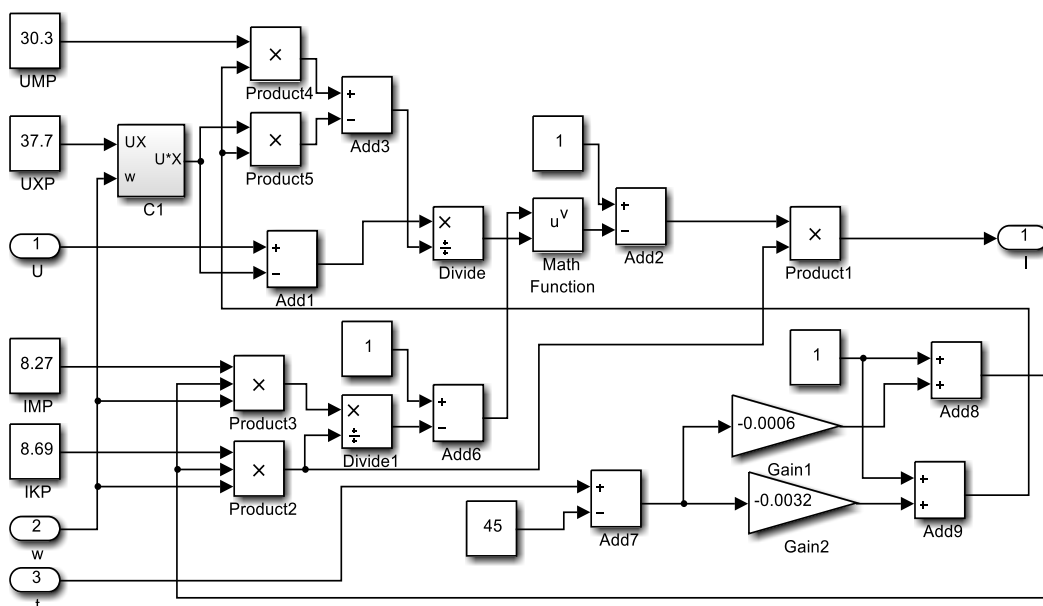

Рисунок 1 - Структура моделі СП

Для апроксимації ВАХ використовується рівняння, яке при заданій температурі і інтенсивності сонячного випромінювання має вигляд [1]

$$I = I_K \left[1 - \left(1 - \frac{I_M}{I_K} \right)^{\frac{U - U_X}{U_M - U_X}} \right].$$

Значення I_K і I_M визначаються згідно паспортним даним $I_K = WI_{KP}$, $I_M = WI_{MP}$. Загально прийнято, що напруга U_M і U_X від W не залежить. Вплив температури відносно робочої температури ($t_p = 45^\circ\text{C}$) визначається згідно температурним коефіцієнтам K_I , K_V [2]:

$$I_K = WI_{KP} [1 - K_I(t - t_p)], I_M = WI_{MP} [1 - K_I(t - t_p)],$$

$$U_X = U_{XP} [1 - K_V(t - t_p)], U_M = U_{MP} [1 - K_V(t - t_p)].$$

Відмінністю від існуючих моделей є врахування залежності U_X від W згідно каталожним ВАХ, що надаються графічно [2]. Це підвищує точність розрахунку ВАХ на ділянці від холостого ходу до режиму максимальної потужності.

СБ складається з певної кількості СП. В структурі моделі СБ (рис.2) використано кероване джерело струму і враховується активний і реактивний опори лінії зв'язку СБ та ПА. СБ містить дві гілки з 14 СП (LDK 250PA [2]).

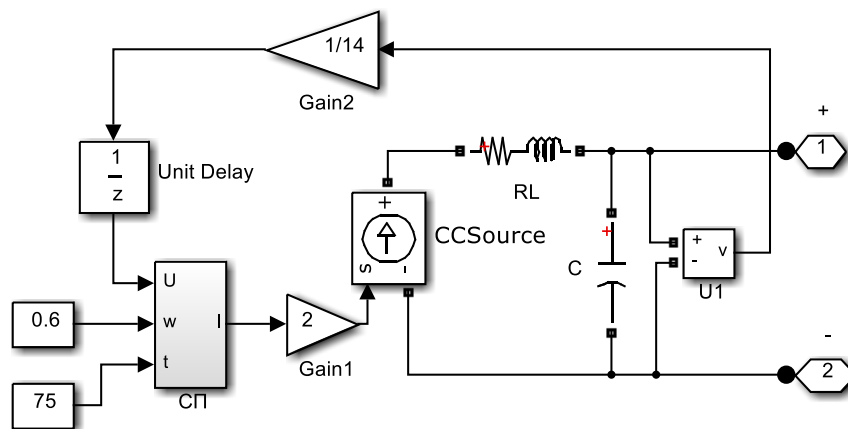

Рисунок 2 – Структура моделі СБ у разі використання в загальній моделі КСЕ

Напрямок подальшої роботи - експериментальні дослідження на діючій установці щодо ідентифікації параметрів СБ за використанням існуючих датчиків струму і напруги.

Список використаних джерел

1. Шиняков Ю.А. Повышение энергетической эффективности автономных фотоэлектрических энергетических установок/ Ю.А. Шиняков, Ю.А. Шурыгин, О.Е. Аркатова// Доклады ТУСУРа, № 2 (22), часть 2, декабрь 2010.- С.102-107.

2. Multicrystalline modules LDK-245-20 Professional series [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ldksolar.com.